"कलौ विशेषं गृहस्थकर्त्तव्यक्रमादिकं बृहत्पराशरेणोक्तं लक्षिश्चद्देऽनुक्रमात् प्रसङ्गादिहोच्यते यथा श्व०

"अतःपरं गृहस्थस्य कर्माचारं कलौ युगे। धर्मसाधारणं सामान्यतुर्वर्णे क्रमागतम्। युगानां धर्मवक्ष्यामि पाराशरप्रचोदितम्। षट्कर्मसहितोविप्रः क्षत्रियस्तु समाचरेत्। हीनाङ्गं व्याधिसंयुक्तं प्राग्वहीनञ्च दुर्बलम्। क्षुद्युक्तं तृषितं श्रान्तमनड्वाहं न वाहयेत्। स्थिराङ्गं नीरुजं तृप्तं शान्तं वण्डविवर्जितम्। अपृष्टं सबलप्राणमनड्वाहं तु वाहयेत्। वाहयेद्दिवसस्यार्द्धं पश्चात् स्नानं समाचरेत्। कृषिं कुर्यात्सर्वथा धेनुसंग्रहः। बन्धनं पालनं रक्षां द्विजः कुर्याद्गृही गवाम्। वत्सांश्च यत्नतो रक्षेद्वर्द्धन्ते ते यथाक्रमम्। न दूरे तास्तु मोक्तव्या चरणाय कदाचन। दूरे गावश्चरन्त्यो वै न भवन्ति शुभायनाः। प्रातरेव हि दोग्धव्या दुह्याः सायं तथा गृही। दोग्धुर्विपर्यये नैव वर्द्धन्ते ताः कदाचन। अनादेयतृणं जग्ध्वा स्रवन्त्यनुदिनं पयः। तृप्तिहेतोर्देवतादीनां पूज्या गावः कथञ्च ताः। यस्याः शिरसि ब्रह्मास्ते स्कन्धदेशे शिवः स्मृतः। पृष्ठे विष्णुस्तथा तस्यौ स्तनयोश्चरणेषु तु। या अन्या देवताः काश्चित्तस्यालोमसु ताः स्थिताः। सर्वदेवमयी गौस्तु तस्मात्तद्भक्तितो हरिः। हरति स्पर्शनात्पापं पयसा पोषयन्ति याः। प्रापयन्ति दिवं दत्ताः पुण्या गावः कथञ्च ताः। यच्छफाहतभूमेस्तु उद्धृताः पांशुसंस्पृशः। प्रीणयेत् पुरुषस्यैनो वन्द्या गावः कथञ्च ताः। शकृन्मूत्रं हि यस्यास्तु पीतं पुनाति पातकम्। किमपूज्यं हि तस्या गोरिति पाराशरोऽब्रवीत्। गौरवत्सा न दोग्धव्या न चैव गर्भसन्धिनी। प्रस्रुता च दशाहार्वाग्दोग्धा चेद्भरकं व्रजेत्। दुर्बला व्याधिसंयुक्ता पुष्पिता या द्विवत्सभूः। सा साधुभिर्न दोग्धव्या वर्णिभिः सुखमीप्सुभिः। कुलान्ते पुष्पिता गावः कुलान्ते वहवस्तिलाः। कुलान्ते चलचित्ता स्त्री कुलान्ते बन्धुविग्रहः। एकत्र पृथिवी सर्वा सशैलवनकानना। तथा गौर्ज्यायसी साक्षादेकतोभयतोमुखी। यथोक्तविधिना चैता वर्णैः पाल्यास्तु पूजिताः। पालयेत्पूजयेद्यस्तु स प्रेत्येह च मोदते। दक्षिणाभिमुखा गाव उत्तराभिमुखा अपि। [illegible]नीयास्तथैतास्तु न च प्राक्पश्चिमामुखाः। गोदधि [illegible]जितायायां मृतीरुणं लोहदालकम्। स्थाप्यं तु सर्वदा तस्यां गवि लुप्तविमोचनात्। गावो देयाः सदा रक्ष्याः पोष्याः पाल्याश्च सर्वदा। ताडयन्ति च ये पापा ये चाकर्षन्ति ता नराः। नरके पच्यन्ते ऽङ्गानि पाशेन च प्रपीडिताः। सपशुचर्मदण्डेन बहु तासां निवर्त्तनम्। गच्छ गच्छेति तां ब्रूयात् मा मा भैरिति वारयेत्। संस्मृत्य गां नमस्कृत्य कुर्यात्तान्तु प्रदक्षिणम्। प्रदक्षिणीकृता तेन सप्तद्वीपा वसुन्धरा। तृणोदकादिसंयुक्तं यः प्रदद्याद्गवाङ्गिकम्। सोऽश्वमेधसमं पुण्यं लभते नात्र संशयः। पृथिव्यां यानि तीर्थानि समुद्राश्च सरांसि च। गवां पृष्ठोदकस्नाने कलां नार्हन्ति षोडशीम्। कुतस्तेषां हि पापानि येषां गृहमलङ्कृतम्। संततं बालवत्साभिर्गोभिः स्त्रीभिरिव स्वयम्। ब्राह्मणायैव गावश्च कुलमेकं द्विधा कृतम्। तिष्ठन्त्येकत्र सन्त्राणि हविरेकत्र तिष्ठति। गोभिर्यज्ञाः प्रवर्त्तन्ते गोभिर्देवाः प्रतिष्ठिताः। गोभिर्वेदाः समुद्गीर्णाः सषडङ्गपदाः क्रमात्। सौरभेयास्तु तस्याग्रे पृष्ठतोऽथस्य ताः स्थिताः। वसन्ति हृदये नित्यन्तासां मध्ये वसन्ति ये। ते पुण्यपुरुषाः स्त्रीणां नाकेऽपि दुर्लभाश्च ते। शृङ्गमूले स्थितो ब्रह्मा शृङ्गमूले तु केशवः। शृङ्गाग्रे शङ्करं विद्यात्त्रयोदेवाः प्रतिष्ठिताः। शृङ्गाग्रे सर्वतीर्थानि स्थावराणि चराणि च। सर्वे देवाः स्थिता देहे सर्वदेवमयी हि गौः। ललाटाग्रे स्थिता देवी नासामध्ये तु वरुणः। कम्बलाश्वतरौ नागौ तत्कर्णे द्वौ व्यवस्थितौ। स्थितौ तस्याश्च सौरभ्याश्चक्षुषोः शशिभास्करौ। दन्तेषु वसवस्तथा जिह्वायां वरुणः स्थितः। सरस्वती च तुण्डाग्रे यमश्चौ च गण्डयोः। ऋषयो रोमकूपेषु प्रस्रावे जाह्नवीजलम्। कालिन्दी गोमये तस्या अपरा देवता स्मृता। अष्टविंशतिदेवानां कोट्या लोमसु ताः स्थिताः। उदरे गार्हपत्योऽग्निर्हृदये दक्षिणस्तथा। मुखे चाहवनीयस्तु चावसाथ्यस्तु कुक्षिषु। एवं यो वर्त्तते गोषु ताडने क्रोधवर्जितः। मरणं श्रियमाप्नोति स्वर्गलोके महीयते। कुल्यं तस्या न लङ्घेत पूतिगन्धं न वर्जयेत्। यावत्तिष्ठति तद्गन्धं तावत्पुण्यं प्रवर्द्धते। यो गां पयस्विनीं दद्यात्तरुणीं वत्ससंयुताम्। शिवस्यायतनं दत्तं दत्तन्नेन तु विश्वकम्। उष्णा गौ वैधसा कृष्टा तस्य सुत्यादनाय च। तैरुत्पादितयज्ञेन सर्वमेतद्धि धार्यते। यश्चैतान् पालयेत्